

Univerzita Konštantína Filozofa
Katedra pedagogickej a školskej psychológie

**ROZVOJ KRITICKÉHO MYSLENIA VO
VYUČOVANÍ PSYCHOLÓGIE**

Nitra
2019

Názov: Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie
Autori: © PaedDr. Robert TOMŠÍK, PhD.
Recenzenti: PaedDr. Lucia SÚTTŮ, PhD.
Mgr. Alžbeta LOBOTKOVÁ, PhD.

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovat' bez súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-558-1386-8

OBSAH

ÚVOD	5
1. ČO JE KRITICKÉ MYSLENIE?	6
1.1. ROZDIEL MEDZI KRITICKÝM A REPRODUKTÍVNYM MYSLENÍM.....	9
1.2. ČO KRITICKÉ MYSLENIE NIE JE?.....	11
1.3. LOGICKÉ MYSLENIE AKO ZÁKLAD KRITICKÉHO MYSLENIA.....	12
1.3.1. ARGUMENT	13
1.3.2. PLATNOSŤ ARGUMENTU	14
2. KRITICKÉ MYSLENIE VO VEDECKO-VÝSKUMNOM KONTEXTE	19
2.1 VYBRANÉ KORELÁTY KRITICKÉHO MYSLENIA.....	19
2.2 KRITICKÉ MYSLENIE A PRACOVNÝ VÝKON	21
2.3 KRITICKÉ MYSLENIE A PRACOVNÉ PROSTREDIE	23
2.4 ROZVOJ KRITICKÉHO MYSLENIA.....	24
2.5 KRITICKÉ MYSLENIE PRE TÍMY	26
3. VZDELÁVANIE A KRITICKÉ MYSLENIE	28
3.1. VÝZNAM KRITICKÉHO MYSLENIA VO VZDELÁVANÍ	28
3.2 FUNKCIE UČITEĽOV PRI MODELOVANÍ KRITICKÉHO MYSLENIA	31
3.2.1. VYTŤVARANIE PRIAZNIVÉHO PROSTREDIA PRE ROZVOJ KRITICKÉHO MYSLENIA	32
3.2.2. NÁVOD NA MODELOVANIE KRITICKÉHO MYSLENIA	36
3.2.3. VÝZNAM BLOOMOVEJ TAXONÓMIE A METAKOGNÍCIÍ PRI ROZVOJI KRITICKÉHO MYSLENIA	41
4. ROZVOJ KRITICKÉHO MYSLENIA VO VYUČOVANÍ PSYCHOLÓGIE	46
4.1 POJMOVÉ A MYŠLIENKOVÉ MAPY	48
4.2 METÓDA INSERT	49
4.3 KONCEPČNÉ TABUĽKY	50

4.4 VÝMENA NÁZOROV	51
4.5 RIADENÉ (ŠTRUKTÚROVANÉ) ČÍTANIE.....	51
4.6 VENNOV DIAGRAM	52
4.7 BRAINSTORMING.....	53
4.8 PÄŤLÍSTOK	54
4.9 KOCKA	55
4.10 UČÍME SA NAVZÁJOM	55
4.11 POPREHADZOVANÉ VETY	56
POUŽITÁ LITERATÚRA.....	57

ÚVOD

Kritické myslenie sa stalo nie len ústrednou témou teoretických a empirických analýz vo väčšine vedných disciplín, ale aj potrebou dnešnej spoločnosti. Súčasná edukácia založená na reprodukcii naučeného obsahu nerozvíja kritické myslenie u žiakov a študentov do miery, ktorá sa v dnešnej dobe vyžaduje. Je dôležité, aby pedagógovia pochopili a osvojili si úlohu, ktorú zohrávajú pri rozvíjaní kritického myslenia. V záujme zapojenia žiakov a študentov do kritického myslenia musí pedagóg sprostredkovať inštrukcie, podporovať proces slobodného myslenia a vzájomného hodnotenia, a povzbudzovať filozofiu toho, že kritické myslenie nie vždy končí správnou odpoveďou. Preto sa v publikácii *Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie* zaoberáme kritickým myslením komplexne, publikácia opisuje filozofiu kritického myslenia – diferenciáciu pojmov, dôležitosť a správnosť argumentu, či empirické dôkazy, ktoré poukazujú na nevyhnutnosť rozvoja kritického myslenia. Jadro publikácie tvoria návrhy a metodické postupy pre učiteľov (nie len) psychológie, ktoré popisujú funkciu učiteľa pri rozvoji kritického myslenia žiakov a študentov, jeho úlohy, zodpovednosť a v neposlednom rade – efektívne metódy na rozvoj kritického myslenia žiakov a študentov. Publikácia *Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie* je primárne určená pre stredoškolských a vysokoškolských učiteľov psychológie, čo sa odzrkadľuje vo výbere metód a charakteristike teoretických a empirických východísk, avšak navrhnuté metodické postupy a metódy vidíme ako uplatniteľné aj v iných odboroch, vedách a vedných disciplínach.

autor